

Landschappelijke versterking Hommelstraat 1 Inrichtingsplan

Projectcode: GH18VLOBRUM0002
Naam: Dhr. F. bouwman
Straat: Hommelstraat 1
Postcode, plaats: 7399 RK Brummen

E-mail: info@bouwmanboomverzorging.nl
Telefoonnr: 06-25013261
Afwijkend postadres: X

Opsteller plan: Eward Timmerman

Datum: 21-11-2019

Versie Def

Inrichtingsplan

Dhr. Bouwman is bezig om een deel van haar agrarische gronden in te zetten voor een landschappelijke versterking met daaraan gekoppeld een functieverandering van agrarisch naar natuur en een mogelijke waardedaling compensatie. Om te voldoen aan de planologische procedure vraagt de gemeente Brummen onder anderen voor een landschappelijke inpassing van deze ruimtelijke ontwikkeling en het versterken van het omliggende landschap. Stichting Landschapsbeheer Gelderland is gevraagd hiervoor een passend beplantingsvoorstel op te stellen. Dit plan is een samensmelting van een drietal ontwerpprincipes en uitgangspunten. Zo heeft de erfadviseur in dit plan de analyse van het landschap waarin de ontwikkeling plaats vindt (het Broekontgrinningslandschap (bijlage 2)) en de bijbehorende cultuurhistorische principes gekoppeld aan uw eigen wensen en ideeën. Uiteraard is er gekozen voor de aanplant van inheemse, lokaal passende boom- en struiksoorten.

Leeswijzer

In het plan wordt per aan te leggen landschapselement een korte toelichting gegeven op de cultuurhistorische waarde van dit element op het erf. Daarnaast is er een uitwerking gemaakt resulterend in een lijst van aan te leggen soorten en aantallen. Ten aanzien van de uitvoering, welke u zelf ter hand zal nemen, wil ik u wijzen op onze website www.landschapsbeheergelderland.nl waar, naast aanleg, ook de beheeraspecten van de diverse landschapselementen middels instructiefilmpjes te zien zijn (zie ook bijlage 3).

Beplanting

Het plan omvat de volgende landschapselementen;

- Knip- en scheerheggen [nvt]
- Vrij uitgroeiende struweelhaag [nr. 1,2]
- Elzensingel en elzenhakhoutsingel [nvt]
- Vogelbosje en geriefbosje [nr 3,4]
- Solitaire boom, laanboom of bomengroep [nvt]
- Houtwal en houtsingel [nr 5,6,7]
- Hoogstamboomgaard [nvt]
- Knotbomen [nvt]
- Leibomen [nvt]
- Poel [nvt]

1. Struweelhaag

Op uw erf

Langs de oostelijke kavelgrens de kavel beplanting herstellen in de vorm van een vrij uitgroeende haag (kan op termijn worden gevlochten)

Aanleg nieuw element

Locatie	:	(zie inrichtingsschets)
Lengte	:	90
Plantrijen	:	1 Plantrijen
Breedte	:	2 meter
Oppervlakte	:	180 m2
Plantwijze	:	2 stuks per meter
Aantal	:	180 stuks
Soort	:	90 x Eenstijlige meidoorn 10 x hondsroos 15 x wilde appel 10 x grauwe wilg 15 x hazelaar 15 x gele kornoelje 15 x haagbeuk 10 x mispel
Maat	:	60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	:	Zie informatievelen in de bijlage
Overig	:	nvt

	Buitenzijde meter		buitenzijde meter	
Struweelhaag, 2 per meter	1	rij	1	2

Cultuurhistorische waarde

Gelderland kent een grote diversiteit aan lijnvormige landschapselementen, waaronder de vrij uitgroeende haag en de struweelhaag.

De vrij uitgroeende haag bestaat uit een enkele rij struiken die vrijuit kunnen groeien en de struweelhaag bestaat uit meerdere rijen. De functie van deze hagen was perceelsscheiding en veekering, daarom bestonden de hagen vroeger voornamelijk uit doornsoorten. Soms werden ook nog wat andere struiken en bomen in de haag aangeplant, denk hierbij aan hondsroos, sleedoorn, braam, wilg, eik of es. De hagen boden beschutting voor het vee en zorgden voor gebruikshout. Door de komst van het prikkeldraad, de schaalvergroting en de ruilverkavelingen zijn veel van deze elementen verdwenen. Vaak

Struweelhaag

worden de termen heggen en hagen door elkaar gebruikt, en regionaal hebben ze soms verschillende betekenissen. De term heg gebruiken we voor strak geschoren elementen, de term haag gebruiken we voor de meer breed en hoog uitgroeiende elementen. Soms is er sprake van speciale beheervormen zoals bij het leggen of vlechten van hagen. Hagen hebben een grote natuurwaarde. Ze zijn vaak een schuilplaats voor veel vogels en kleine zoogdieren en vergroten daardoor de landschappelijke en ecologische variatie.

2. Struweelhaag

Op uw erf

Langs de westelijke kavelgrens de kavel beplanting herstellen in de vorm van een vrij uitgroeiende haag (kan op termijn worden gevlochten)

Aanleg nieuw element

Locatie	: (zie inrichtingsschets)
Lengte	: 50
Plantrijen	: 1 Plantrijen
Breedte	: 2 meter
Oppervlakte	: 100 m2
Plantwijze	: 2 stuks per meter
Aantal	: 100 stuks
Soort	: 100 x Eenstijlige meidoorn
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

3. Vogelbosje en geriefbosje

Op uw erf

Deels de zuidwestelijke hoek van het terrein in planten met opgaande inheemse beplanting zodat er op termijn een bosje ontstaat

Aanleg nieuw element

Locatie	: (zie inrichtingsschets)
Lengte	: variabel
Breedte	: variabel
Oppervlakte	: 1350m ²
Plantwijze	: Vierkantsverband 1,50 m x 1,50 m
Aantal	: 600 stuks
Soort	: 125 x zwarte els 125 x haagbeuk 70 x zomer eik 40 x grauwe wilg 35 x winterlinde 35 x vuilboom 35 x hazelaar 35 x lijsterbes 15 x tamme kastanje 25 x inheemse vogelkers 25 x ruwe berk 15 x hulst 15 x acacia
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

Cultuurhistorische waarde

Vogelbosjes kom je vaak tegen op het erf. Een vogelbosje is een bosje die voornamelijk uit struiken bestaat en vaak niet groter is dan 500 m² met een gemiddelde oppervlakte van 200 m². De soorten die in het bosje aangeplant worden, zijn vooral besdragende struiken als meidoorn, gelderse roos en lijsterbes om vogels aan te trekken. Een vogelbosje wordt gebruikt als broedplaats en schuilplaats door zowel vogels als klein zoogdieren. Daardoor voegt een vogelbosje veel toe aan de ecologische diversiteit op en rondom het erf. Geriefhoutbosjes zijn vaak vrijliggende elementen in het landschap. Vaak komt u ze tegen in een overhoekje tussen de weilanden, al dan niet omgeven door een sloot. De sloot deed dan dienst als veekering.

Een geriefhoutbosje is vaak groter dan 500 m² en werd vroeger aangeplant om in geriefhout, hout voor dagelijks gebruik, te voorzien. Een geriefhoutbosje was vroeger vaak een

Geriefbosje

monocultuur van bijvoorbeeld eik, es, wilgen of elzen. Doordat een geriefhoutbosje voor de houtvoorziening op eigen erf meestal niet meer van toepassing is, worden tegenwoordig vaak vogelbosjes aangeplant om iets meer variatie te krijgen. Geriefhoutbosjes kunnen door de rust die er heerst en de geringe betreding veel betekenen voor planten en dieren. Ook landschappelijk zijn geriefhoutbosjes van groot belang. Ze doorbreken de vlakke horizon en zorgen voor afwisseling in het landschap.

4. Vogelbosje en geriefbosje

Op uw erf

Deels de zuidwestelijke hoek van het terrein in planten met opgaande inheemse beplanting zodat er op termijn een bosje ontstaat

Aanleg nieuw element

Locatie	: (zie inrichtingsschets)
Lengte	: Variabel (30 m + uitloper van 60m)
Breedte	: Variabel (35 m + uitloper van 10m)
Oppervlakte	: 1650 m ²
Plantwijze	: Vierkantsverband 1,50 m x 1,50 m
Aantal	: 730 stuks
Soort	: 100 x zwarte els 100 x haagbeuk 80 x zomer eik 50 x tamme kastanje 50 x winterlinde 30 x Eenstijlige meidoorn 30 x Gelderse roos 30 x lijsterbes 50 x vuilboom 30 x hazelaar 30 x inheemse vogelkers 30 x boswilg 25 x wilde appel 25 x wilde peer 25 x heggeroos 25 x hult 20 x veldesdoorn
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

5. Houtwal en houtsingel

Op uw erf

De kavelgrens langs de weg over 't hontsveld aanzetten met opgaande beplanting

Aanleg nieuw element

Locatie	:	(zie inrichtingsschets)
Lengte	:	115 meter
Plantrijen	:	3 plantrijen
Breedte	:	4,5
Oppervlakte	:	518 m2
Plantwijze	:	Plantafstand 1.50 in de rij/ 1,50 tussen de rij
Aantal	:	230 stuks
Soort	:	50 x zomereik 30 x winterlinde 15 x zoete kers 30 x hazelaar 25 x boswilg 30 x Gelderse roos 15 x gele kornoelje 15 x wilde appel 10 x tamme kastanje 10 x hondsroos
Maat	:	60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	:	Zie informatievelen in de bijlage
Overig	:	nvt

	buitenzijde meter		rijafstand meter		rijafstand Meter		buitenzijde meter	<i>totale breedte element meter</i>
houtsingel 3 rijig	0,75	rij	1,5	rij	1,5	rij	0,75	4,5

Cultuurhistorische waarde

Een houtwal is een lijnvormig door de mens opgeworpen zandlichaam waarop bomen en/of struiken groeien. De wallen dienden vroeger om vee binnen of wild buiten het omgeven gebied te houden. Houtwallen werden ten tijde van de ontginningen (middeleeuwen) op de hogere zandgronden aangelegd. Langs houtwallen vind je vaak aan één of beide zijden greppels. Deze werden gegraven om met de vrijkomende grond de wal op te kunnen werpen. De wallen waren tussen de 50 en 100 cm hoog.

Een houtsingel is een lijnvormige aanplant van bomen en/of struiken van 4 tot maximaal 20 meter breed.

Houtsingels lijken veel op houtwallen. Er is echter geen sprake van een opgeworpen wal. Houtsingels werden vooral op de lagere zandgronden aangelegd, meestal parallel aan sloten. De singels leverden brand- en geriefhout, waaraan in het gemengde bedrijf grote behoefte was. Omdat de boer verschillende diktes hout nodig had, werd een hakhoutbeheer gevoerd. Door de komst van prikkeldraad, de schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

De houtwal en houtsingel hebben landschappelijk en ecologisch een belangrijke verbindende functie. Ze zijn tevens van belang voor vleermuizen om zich te oriënteren en als verbindingszone voor fauna. Bij de houtwal zorgt met name de wal voor extra ecologische waarde door de variatie in nat-droog en warm-koud.

Houtsingel

6. Houtwal en houtsingel

Op uw erf

De kavelgrens langs de Hommelstraat aanzetten met opgaande beplanting

Aanleg nieuw element

Locatie	: (zie inrichtingsschets)
Lengte	: 160 meter
Plantrijen	: 3 plantrijen
Breedte	: 4,5
Oppervlakte	: 720 m2
Plantwijze	: Plantafstand 1.50 in de rij/ 1,50 tussen de rij
Aantal	: 320 stuks
Soort	: 60 x zomereik 60 x zwarte els 30 x winterlinde 25 x zoete kers 30 x hazelaar 25 x boswilg 30 x Gelderse roos 15 x gele kornoelje 15 x wilde appel 10 x tamme kastanje 10 x hondsroos 10 x egelantier
Maat	: 60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: nvt

7. Houtwal en houtsingel

Op uw erf

De zuidwestelijke kavelgrens verder versterken met inheemse beplanting.

Aanleg nieuw element

Locatie	:	(zie inrichtingsschets)
Lengte	:	160 meter
Plantrijen	:	3 plantrijen
Breedte	:	4,5
Oppervlakte	:	720 m2
Plantwijze	:	Plantafstand 1.50 in de rij/ 1,50 tussen de rij
Aantal	:	320 stuks
Soort	:	60 x zomereik 60 x zwarte els 30 x winterlinde 25 x zoete kers 30 x hazelaar 25 x boswilg 30 x Gelderse roos 15 x gele kornoelje 15 x wilde appel 10 x tamme kastanje 10 x hondsroos 10 x egelantier
Maat	:	60-80 cm lengte
Aanleg en beheer	:	Zie informatievelen in de bijlage
Overig	:	nvt

houtsingel 3 rijig	buitenzijde		rijafstand		rijafstand		buitenzijde	totale breedte element meter
	meter		meter		Meter		meter	
	0,75	rij	1,5	rij	1,5	rij	0,75	4,5

Aan te leggen elementen

element nr	element	aantal rijen	plantafstand	lengte (m)	breedte (m)	oppervlakte (m²)	aantal stuks
1	struweelhaag	1	2 per m	90	2	180	180
2	struweelhaag	1	2 per m	50	2	100	100
3	bosje		1.50 bij 1.50			1350	600
4	bosje		1.50 bij 1.50			1650	730
5	Houtsingel	3	1.50 bij 1.50	115	4,5	518	230
6	Houtsingel	3	1.50 bij 1.50	160	4,5	720	320
7	Houtsingel	3	1.50 bij 1.50	160	4,5	720	320

totaal
5238

totaal
2480

houtsingel 2 rijig Of (haag)	buitenzijde meter	rij	rijafstand meter	rij	buitenzijde Meter	rij	breedte element meter
	0,75		1,5		0,75		3
	1	rij	1	rij	1		3
houtsingel 3 rijig	buitenzijde meter	rij	rijafstand meter	rij	rijafstand Meter	rij	buitenzijde meter
	0,75		1,5		1,5		0,75
	1	rij	1	rij	1,5	rij	0,75
							4,5
Struweelhaag, 2 per meter	buitenzijde meter	rij	buitenzijde meter				
	1		1				2
	1	rij	1				2
Elzensingel (vlak)	1	rij	1				2
bosje	oppervlakte (via lengte X breedte of in GIS uitgelezen opp X 1)						

Plantsoenlijst landschappelijke inrichting

Onderstaande plantsoenlijst omvat de beplanting die nodig is om het voorgestelde plan uit te voeren.

Bouwman	1		
Nederlandse naam		Maat	Aantal
Bosplantsoen 2 jarig maat 60-80			
Veldesdoorn	Acer campestre	60-80	20
Zwarte els	Alnus glutinosa	60-80	345
Berk (ruwe)	Betula pendula	60-80	25
Haagbeuk	Carpinus betulus	60-80	240
Gele kornoelje	Cornus mas	60-80	60
Hazelaar	Corylus avellana	60-80	170
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	60-80	220
Wilde appel	Malus sylvestris	60-80	85
Wilde mispel	Mespilus germanica	60-80	10
Zoete kers	Prunus avium	60-80	65
Inheemse vogelkers	Prunus padus	60-80	55
Wilde peer	Pyrus pyraster	60-80	25
Zomereik	Quercus robur	60-80	320
Vuilboom	Rhamnus frangula	60-80	85
Hondsroos	Rosa canina	60-80	40
Egelantier	Rosa rubiginosa	60-80	20
beklierde heggeroos	Rosa tomentella	60-80	25
Boswilg	Salix caprea	60-80	105
Grauwe wilg	salix cinerea	60-80	50
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	60-80	65
Winterlinde	Tillia cordata	60-80	175
Gelderse roos	Viburnum opulus	60-80	120
Hulst	Ilex aquifolium	C-2	40
Acacia	Robinia pseudoacacia	60-80 cm	15
Tamme kastanje	Castanea sativa	60-80	95

*Soorten kunnen in overleg met de gemeente Brummen worden gewijzigd

Bijlage 1 Boerenerven

Traditioneel gebruik

Van oudsher stonden boerderijen en boerenerven in dienst van de agrarische bedrijfsvoering. Alles wat te vinden was op en rond het erf had een functie. Nut ging altijd voor sier en niets was toevallig.

De boerenerven verschillen per regio. De grondsoort en de oorspronkelijke agrarische bedrijfsvoering had grote invloed op de inrichting van het erf en de keuze van bomen en struiken. Maar ook de godsdienst drukte onbewust een stempel op het erf. Katholieke erven in het rivierengebied stonden vol bloemen, terwijl in de protestantse gebieden van de achterhoek het erf veel eenvoudiger was ingericht, zonder uitbundige bloemen.

Opbouw van een boerenerv

Ook de taakverdeling tussen de boer en boerin heeft een belangrijke invloed gehad op de traditionele erfinrichting. De taken waren duidelijk verdeeld en daarmee de grond rondom de boerderij ook. De vrouw had de verantwoordelijkheid over het woongedeelte, het daar dichtbij liggende terrein met de bleek, de moestuin, de huisweide, eventueel de siertuin met bloemperken en de boerenboomgaard. Op de boerderij werd dat meestal "voor" genoemd en "voor" was het domein van de boerin. Voor deze delen van het boerenerv was een goede zichtbaarheid vanuit het woonhuis vereist, omdat in de boomgaard bijvoorbeeld de jonge kalveren liepen, die extra aandacht nodig hadden.

De man had de verantwoordelijkheid voor de dieren, de wagens, de werktuigen en het bedrijfs gedeelte. Kortom, hij had de zorg voor "achter".

"Voor" is van oorsprong meestal een stuk groener dan "achter". Voor staan de meeste bloemen, struiken en bomen. Ook speelde aan de voorkant het laten zien dat het goed ging, een belangrijke rol. Daarom werden daar later parkbomen zoals de treurbeuk, de paardekastanje, de rode beuk, (lei)linden en sierstruiken, kortom, de wat meer luxe soorten, aangeplant. Het voorste deel van het boerenerv was meer gericht op het gezin en had een bepaalde beslotenheid.

Aan de achterkant moest men ruimte hebben om met paard en wagen te manoeuvreren en later met steeds groter wordende tractoren. "Achter" stonden ook de schuren. De boer was er de hele dag te vinden. Hij hield zich bezig met het bewerken van het land, de verzorging van het vee óf met onderhoud en reparaties aan machines en bedrijfsgebouwen. "Achter" werden de zakelijke contacten met de omgeving afgehandeld, koop en verkoop van zaken vonden vooral daar plaats. Aan de achterkant lag ook de verbinding met de bij het bedrijf behorende percelen.

De beplanting aan de achterkant bestond meestal uit bomen en struiken die ook in de omgeving voorkwamen. De beplanting achter was hoog, los en afwisselend en bestond uit singelachtige beplantingen. Ook kwamen vaak solitaire bomen voor.

Voor en achter worden nog altijd door een denkbeeldige lijn tussen de verschillende gebouwen van elkaar gescheiden. Deze lijn kan globaal over het gehele erf worden doorgetrokken, waardoor de functionele scheiding tussen wonen en werken goed zichtbaar wordt.

Variatie

Vanwege de functionaliteit van veel landschapselementen was er van oudsher veel beplanting op en rondom het erf aanwezig. Dit zorgde voor een grote variatie aan beplanting en beplantingsstructuren. Landschapsbeheer Gelderland streeft er dan ook naar deze structuren weer terug te brengen op erven, aan de hand van onze 4 lagen benadering. Dit houdt in dat we zowel kruiden, hagen, hoogstamfruit en singels met hoge bomen graag op erven zien. Dit vergroot de biodiversiteit en biedt veel kansen voor vogels en zoogdieren.

Bijlage 2 (Natte) heide/ broek ontginningen

Het broeklandschap ligt in de lage zones van het dekzandgebied. Het is daardoor vaak erg vlak en nat. 'Broek' betekent moerassig beekdal. Veel broeklanden waren daarom voor de landbouw onbruikbaar. Door een verbeterde manier van afwatering, konden de gronden in de loop van de 19e eeuw ontgonnen worden. Ze werden ingezet als weiden voor het vee. Zo ontstond het broekontginningslandschap.

De nadruk ligt in dit landschappelijke inrichtingsplan daarom op het behouden van de structuren kenmerkend voor het heide/ broek ontginningslandschap; openheid behouden, aanzetten van lanen, erf- en kavelbeplanting

Richtlijnen Natte heideontginningen/ Broekontginning

- Relatieve openheid door begrenzing met boomsingels
- Herstel en behoud bospercelen
- Begeleiding door forse lanen (zonder ondergroei) als structuurdrager van het landschap
- Herstel en behoud van houtwallen en houtsingels
- Behoud van regelmatige kavelvormen

Kavel vorm

Blokken en slagenpatronen ingepast in grootschalig geometrisch ontginningspatroon

Bouwblok omvang structuur

- Slagen en smalle kavelindeling
- Bijgebouwen integreren in, of plaatsen achter (ten opzichte van de openbare weg), het woongebouw/de woongebouwen
- Bijgebouw en/of bedrijfsgebouw ondergeschikt aan het hoofdgebouw. Te bereiken doormiddel van ligging en beplanting. Een lagere goothoogte kan dit effect versterken. Op deze manier wordt een goede presentatie van het gehele bebouwingscluster naar de openbare weg bewerkstelligd.

Erfinrichting/ beplanting

- (Knot)elzen- of (Knot)wilgen langs sloten en op de kavelgrenzen in de lengterichting van het landschap
- Bestaande lijnen in het landschap benadrukken met houtwallen en houtsingels
- Aanleggen van broekbosjes
- Voorzijde complex inrichten als (formele) voortuin
- Eventueel een solitair of groepen op het erf

Bijlage 3 Algemene plant informatie

Struiken en bosplantsoen

Algemeen

Dit zijn soorten die of in een rij of per oppervlakte beplant worden. De maat van het geleverde materiaal is doorgaans 60-100 cm hoog. Struiken planten we 1,25 x 1,25 meter uiteen. Bosplantsoen 1,50 x 1,50 meter. In de meeste gevallen krijgt u een gevarieerd sortiment. Er zitten dan wat boomvormers in en wat struikvormers. Met name de manier waarop de menging wordt uitgevoerd kan bepalend zijn voor een goed of minder goed resultaat.

Boomvormers:

Berk, Es, Els, Eik, Beuk, Esdoorn zijn boomvormers die ook in een beplanting met struiken kunnen voorkomen. De boomvormers dient men als ze gemengd worden geplant met struiken in het midden van een beplanting (niet aan de rand dus) aan te leggen.

Struikvormers:

Gelderse roos, Sleedoorn, Kardinaalsmuts, Hondсроos en Egelantier zijn soorten die aan de rand van een beplanting het beste resultaat leveren.

De Krent, Vuilboom, Hulst, Lijsterbes, Kornoelje en Hazelaar zijn de soorten die beter schaduw verdragen kunnen. Het is dan wel raadzaam om deze soorten in groepjes (wanneer mogelijk, 3-5 stuks) aan te planten.

Aanleg

De beplanting kan in verschillende verbanden aangeplant worden, in rijen, in driehoeksverband, in een wildverband enz. Voor alle verbanden geldt dat er in zwarte grond geplant dient te worden. Van tevoren ploegen, spitten of frezen is van groot belang. Daarnaast dient de grond onkruid vrij te zijn en na aanplant ook de eerste jaren onkruidvrij te blijven (gebruik geen gif aangezien de jonge aanplant hier sterk van te lijden heeft).

Het planten zelf kan vrij vlug uitgevoerd worden. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is o.a. afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat, (houdt de grond op de schop), plaats het plantje zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantje vasthoudt. De grond iets aanduwen.

Onderhoud

De beplanting begint klein, na 2 tot 3 jaar echter zal de beplanting gesloten raakt (d.w.z. de takken van de beplanting elkaar raken) er moet worden gesnoeid.

Een beplanting van alleen struikvormers kunt u onderhouden om jaarlijks takken die problemen geven af te knippen. Ook is het mogelijk om dunningen uit te voeren, door struiken af te zetten. Zo kunnen de struiken zich ontwikkelen tot een mooie dichte, met kleurige bessen en bloemen, groene beplantingsvorm. Doet u daarna niks meer dan schieten bepaalde soorten door en wordt de beplanting hol van onderen. Er moet een verjonging plaatsvinden.

Verjonging, als de struiken mooi in sluiting zijn, kan plaatsvinden door bijvoorbeeld jaarlijks 1/4 deel af te zetten (niet te laag 15-20 cm). Na 4 jaar is de gehele beplanting dan verjongd. Dit afzetten kan het beste, evenals de dunningen in het najaar plaatsvinden.

Voor een beplanting met alleen boomvormers, wat op termijn dus bos dient te worden geldt dat de plantafstand groter is namelijk 1.50 x 1.50 meter en dat het daardoor de eerste jaren niet nodig is om te snoeien e.d. Wanneer de beplanting in sluiting komt, d.w.z. dat de kruinen van de bomen elkaar raken dan is het zaak om de zogeheten "blijvers" te kiezen. Met andere woorden welke bomen mogen groot en oud worden. Deze bomen moeten de ruimte krijgen om zich in goed te kunnen ontwikkelen, de bomen die rechtstreeks de blijvers hinderen kunnen verwijderd worden. Deze dunning moet verstandig uitgevoerd worden, haal niet teveel weg. Dit proces kan op de langere termijn nog eens uitgevoerd worden zodat de bomen die uiteindelijk moeten overblijven wederom meer ruimte krijgen.

Wilt u een beplanting krijgen van bomen met daaronder een struikenetage dan dient u de struiken/boompjes die u wilt behouden vrij te stellen door, wanneer de beplanting gesloten raakt, de omliggende beplanting af te zetten op 15-20 cm boven de grond. Laat de beplanting weer in sluiting komen en herhaal dan deze ingreep. Op deze manier krijgt u een mooie dichte beplanting met opgaande soorten. Dit snoeien kan het beste in het najaar plaats vinden.

Voor alle drie de beplantingsvormen geldt dat water geven en onkruidbestrijding in de eerste jaren van groot belang is. Ook is het belangrijk dat het vee of het wild niet bij de jonge beplanting kan komen. Tevens is het raadzaam om voor het juiste onderhoud de cursus landschappelijke beplantingen van Stichting Landschapsbeheer Gelderland te volgen.

Fruitbomen

Algemeen

Cultuurhistorisch bekeken stonden er altijd fruitbomen rond een boerderij, en dan altijd hoogstamvruchtbomen. Dit zijn geënte vruchtbomen - dit is een methode om fruitbomen te kweken - waarvan de kruin hoger is dan 1.80 meter. De entplaatsen zijn duidelijk te herkennen aan een verdikking op de stam met extra schorsvorming. Hoogstamvruchtbomen hebben relatief veel ruimte nodig om hun karakteristieke vorm te kunnen bereiken. Een plantafstand van minimaal 8 x 8 meter is dan wenselijk. De naam labels kunt u het beste (het eerste jaar) aan de boom laten zitten zodat u later nog weet wat waar staat. (de labels worden met de tijd wel vaal) Een schetsje biedt uitkomst.

Aanleg

Voor de aanleg van een nieuwe beplanting dient u de grond voor te bewerken, zodat de beplanting voorspoedig zal aanslaan. De bodem moet goed doorwortelbaar zijn en voldoende voedingsstoffen en vocht bevatten.

De plantplaats dient onkruidvrij gemaakt te zijn en een eventuele graszode moet worden weggestoken. Vervolgens graaft men een plantgat met de afmetingen van 70 x 70 x 70 cm. De onderkant van het plantgat net voor het planten even los spitten. Dan van de te planten boom eventuele lange of gebroken wortels terugsnijden en voorzichtig in het plantgat plaatsen.

De entplaatsen dienen altijd boven de grond te blijven na planten. Voor een goed resultaat is het belangrijk dat u wat zwarte grond of wat compost mengt met de vrijgekomen grond waarmee u het gat weer dichtgooit. Gebruik hiervoor geen mest of kunstmest. De grond een beetje aandrukken, niet te hard, u verdicht de grond, wat nadelig is voor de boom.

De boompaal plaats u (voordat de boom geplant wordt) aan de windzijde, meestal het zuidwesten. De paal zorgt er voor dat de boom niet om- of scheef waait. De boompaal hoeft niet verduurzaamd te zijn aangezien deze maar een drie tot vier jaar mee hoeft te gaan. De boom is dan echter sterk genoeg om het alleen te redden. De boompaal moet minimaal 75 cm in de grond komen te staan zodat er nog 1,50 a 1,75 meter boven de grond uit steekt. Denk aan kabels en leidingen!!!

De boomband in een achtvorm (niet te strak) rond de boom plaatsen en aan de paal vastspijkeren. De afstand tussen de boom en de paal ongeveer een voetbreedte (10-15 cm).

Bevestig de band aan de bovenkant van de paal. Wanneer u beschadiging door konijnen, muizen, katten of door maaimachines kunt verwachten dan dient u een zogeheten boomhuls om de stam te plaatsen. Dit is een vrij goedkope manier om uw bomen goed te beschermen. Na plaatsing dient u de grond rond de boom vrij te houden van onkruid en gras.

Onderhoud

De eerste jaren na aanplant moet er goed voor de bomen gezorgd worden, Dit houdt in:

- Water geven in droge perioden. (2 x per week een grote hoeveelheid)
- Beschermen tegen vraat van geiten, paarden, konijnen, hazen enz door de bomen te omgazen of op een andere manier te beschermen (bedenk dat m.n. geiten op hun achterpoten kunnen staan en dus vrij hoog schade kunnen aanbrengen.
- Het snoeien van fruitbomen is geen gemakkelijke zaak, het is niet mogelijk om hier een volledige handleiding te geven. Het volgen van een speciale cursus kan raadzaam zijn. Deze wordt jaarlijks ook door Stichting Landschapsbeheer Gelderland verzorgd.

Heggen en Hagen

Algemeen

Door het regelmatig knippen van bepaalde boom- en struiksoorten kan er een haag ontstaan. Dit knippen zorgt ervoor dat er geen verticale groei plaatsvindt, en dat daardoor de beplanting dichter wordt. Soorten die gebruikt worden als haag zijn o.a. beuk, veldesdoorn, haagbeuk, taxus, hulst, mei- en sleedoorn en liguster. De hoogte van het plantmateriaal is doorgaans 60-100 cm.

De haag dient minimaal een op halve meter van de erfgrans geplant te worden. De plantafstand is doorgaans om de 25 cm, 4 per meter dus. Taxus en hulst kunnen om de 40 cm geplant worden (5 per 2 meter).

Aanleg

Graaf een geul langs een gespannen lijn van ongeveer 50 cm diep. Vul deze aan met compost of goede potgrond voor een betere groei. Verdeel eerst de planten langs de geul en plant ze vervolgens. Voor een mooie strakke haag kan het raadzaam zijn om de eerste jaren de haag tussen twee draden te laten opgroeien.

Knip direct na het planten 15-20 cm uit de kop van het plantje, dit stimuleert om sneller en breder te groeien. Liguster daarentegen kan men het beste direct na het planten tot 15 cm boven de grond afknippen (eenmalig), zo ontstaat een betere vertakte en dichtere haag.

Onderhoud

Een haag wordt bij voorkeur twee maal per jaar geknipt. Wanneer jaarlijks eenmaal wordt geknipt, wat de haag een wat ruwer voorkomen geeft, kan dit het beste na de langste dag gebeuren (eind juni). De hoofdgroei is dan al voorbij.

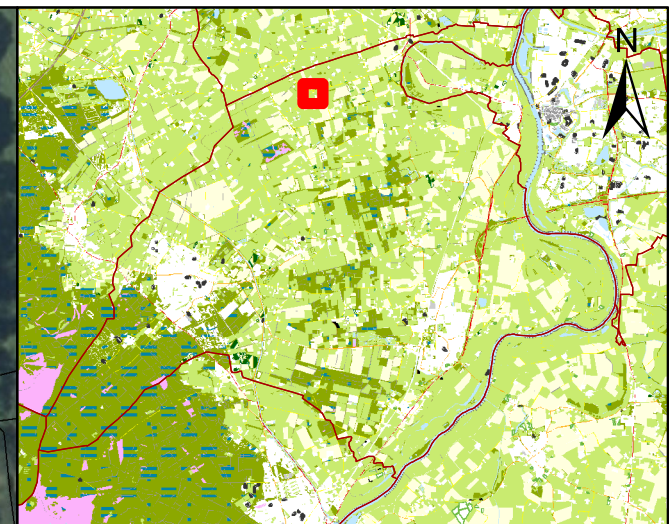
Knipt men twee maal dan zijn de maanden mei en september geschikt. Knip wanneer het bewolkt, niet te warm is. De uiteindelijke hoogte van de haag is afhankelijk van het knippen. Houdt daarbij het doel van de haag duidelijk in ogenschouw.

De eerste jaren na aanplant moet er goed voor de plantjes gezorgd worden, dit houdt in:

- Water geven in droge perioden. (2 x per week een grote hoeveelheid)
- Beschermen tegen vraat van geiten, paarden, koeien, konijnen enz door de dieren minimaal 1 meter van de haag te houden.

Voor plantinstructie: www.landschapsbeheergelderland.nl

Plankaart

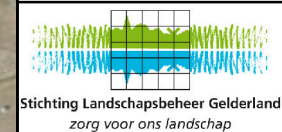

Legenda

- Vrij uitgroeiende haag
- constructielijn
- Houtsingel
- Geriefbosje/Vogelbosje
- Kadastrale grens
- Perceel
- Luchtfoto
- Open Topo

Hoevelaken in het Groen

60 30 0 60 Meters

Projectcode: GH18VLOBRUM0002
 Naam: Dhr. F. bouwman
 Straat: Hommelstraat 1
 PC/plaats: 7399 RK Brummen

Plan opsteller: Eward Timmerman
 Datum: sept 2020